

Технологія формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника у позашкільному навчальному закладі

Стаття розкриває сутність проблеми формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника у позашкільному навчальному закладі. Автор розглядає творчу спрямованість особистості старшого дошкільника як об'єднуюче начало, смислоутворюючий стрижень педагогічної системи, моделювання якої було здійснено в ході дослідження на визначених концептуальних засадах. Технологічний компонент системи представлено технологією формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника, яка передбачала специфічне змістовно-процесуальне наповнення структурних компонентів цього процесу (цільового, змістового, організаційно-діяльнісного, рефлексивно-оцінного) для кожного з етапів її впровадження (орієнтувального, адаптивного – конструктивно-творчого) з урахуванням психолого-педагогічних механізмів, характерних для кожного з етапів, у спеціально створених педагогічних умовах.

Ключові слова: педагогічна технологія, творчо спрямована особистість, дитина старшого дошкільного віку, позашкільний навчальний заклад.

Постановка наукової проблеми та її значення. Розробка системи формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника в позашкільному навчальному закладі на основі авторської концепції, дала підстави сформулювати такі теоретико-методологічні положення.

По-перше, гуманістичний контекст дослідження забезпечив орієнтацію розробленої системи формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника на: підпорядкування організації, змісту, форм, методів освітньої діяльності позашкільного навчального закладу завданням становлення творчої особистості; надання дітям та їх батькам вільного вибору форм освітньої діяльності, згідно з інтересами та природними здібностями особистості; здійснення освітньої діяльності на засадах індивідуалізації та диференціації.

По-друге, методологія дослідження забезпечувалася сукупністю фундаментальних наукових підходів, що відповідали чотирьом її рівням і слугували підґрунтям дослідження проблеми, зокрема: на філософському рівні – культурологічному і діалогічному; загальнонауковому – системного й особистісно орієнтованого; на конкретно-науковому рівні – суб'єктно-діяльнісного, і, нарешті, – технологічного.

Зазначені положення дали можливість більш глибоко роз'яснити сутність методологічних та методичних засад пропонованої авторської технології формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника у позашкільному навчальному закладі.

Мета статті – обґрунтувати авторську технологію формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника у позашкільному навчальному закладі та розкрити сутність її компонентів.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Авторська концепція дослідження дала можливість розглядати процес формування творчої спрямованості особистості старшого дошкільника в позашкільному навчальному закладі як цілісну, багаторівневу, багатокomпонентну систему, що складається із взаємопов'язаних і взаємозалежних складників: *цілепрогностичного* – він визначає ієрархію стратегічних, проміжних (етапних) і тактичних цілей на кожному з етапів процесу формування творчої спрямованості особистості; *змістовно-контекстного*, який відбиває її компонентну структуру; *технологічного* компонента, пов'язаного з поетапною реалізацією технології формування творчої спрямованості особистості; *рефлексивно-оцінювального*, спрямованого на визначення результативності сформованості творчої спрямованості особистості старшого дошкільника.

Технологічний компонент системи представлено комплексом педагогічних умов, серед яких умови, що забезпечують проектування змісту і загального контексту процесу формування (проектування змісту навчальних програм на засадах інтеграції та створення інтерактивного комунікативного середовища на інтегративних засадах), педагогічні умови реалізації змісту (розробка і впровадження технології формування творчої спрямованості особистості старшого дошкільника в позашкільному навчальному закладі, створення творчого простору заняття на основі суб'єкт-суб'єктної взаємодії, урізноманітнення форм взаємодії суб'єктів освітнього процесу та формування готовності педагогів до психолого-педагогічного супроводу творчого процесу; рефлексивна оцінка як спосіб особистісного просунення дитини в її творчому розвитку та контролю результативності процесу формування творчої спрямованості особистості). Рефлексивно-оцінний компонент системи представлено критеріями, визначеними на основі компонентної структури творчої спрямованості особистості старшого дошкільника (мотиваційний, інтелектуально-творчий, операційний, емоційно-вольовий, соціально-комунікативний), що, з одного боку, можуть розглядатися як вектори творчого розвитку дитини, зокрема, її творчої спрямованості, а з іншого, – показниками, за якими можна визначати ефективність впровадження цілісної системи в роботу позашкільного навчального закладу щодо конкретного параметру креативності особистості. Технологічний компонент системи представлено технологією формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника, яка передбачала специфічне змістовно-процесуальне наповнення структурних компонентів цього процесу (цільового, змістового, організаційно-діяльнісного, рефлексивно-оцінного) для кожного з етапів її впровадження (орієнтувального, адаптивного, конструктивно-творчого) з урахуванням психолого-педагогічних механізмів, характерних для кожного з етапів, у спеціально створених педагогічних умовах (див. рис.1.).

Як видно зі схеми, ядро технології утворює творчо спрямована особистість старшого дошкільника в єдності її структурних компонентів (мотиваційного, інтелектуально-творчого, операційного, емоційно-вольового, соціально-комунікативного), що реалізується через чотири названі основні структурні компоненти процесу її формування.

Зазначимо, що для сучасних психолого-педагогічних досліджень є надзвичайно актуальною проблема механізмів, оскільки їх розкриття дозволяє глибоко проникнути в сутність явищ, їх розвиток, закономірності функціонування тощо й розробляється достатньо активно в таких галузях, як психологія особистості, мислення, соціальна психологія, педагогічна психологія, психологія діяльності та інших (роботи А. Брушлинського, В. Кудрявцева, В. Кузьменко, В. Мухіної, Т. Піроженко, Р. Санжаєвої та ін.), результати яких є надзвичайно важливими для педагогічних досліджень, зокрема в галузі особистісного розвитку дошкільників.

Перш за все, у визначенні механізмів формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника ми спиралися на думку переважної більшості дослідників, які розуміють «механізм» як розкриття сутності руху, дієвості, явища, виявлення закономірностей і зв'язків окремих частин і цілого тощо (Е. Бойко). Ще один висновок стосується того, що, як правило, будь-яке явище розвивається через комплекс механізмів, оскільки саме система механізмів здатна розгортати діяльність, розвивати компенсаторні можливості людини.

Оскільки в основі будь-якого психолого-педагогічного механізму лежить засаднича ідея, принцип, то ми вважаємо, що проблема формування творчої спрямованості особистості дошкільника ефективно вирішуватиметься через реалізацію *діяльнісного підходу*, який обстоювали С. Рубінштейн, О. Леонтьєв та інші науковці. Зокрема, С. Рубінштейн у своїй фундаментальній праці «Основи загальної психології» зазначає: «У діяльності людини... психічний, духовний розвиток не тільки виявляється, але й удосконалюється» [5, с. 158].

Рис. 1. Технологія формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника у позашкільному навчальному закладі

Важливим чинником організації будь-якої діяльності, передусім творчої, на нашу думку, є *мотивація*, яка впливає (її, безперечно, забезпечує, визначає) її ефективність.

У експериментальному дослідженні О. Леонтьєва [3] виокремлено декілька типів механізмів мотивації: інтересу як спонтанної активності, динамічної рівноваги й адаптаційний механізм. Ідею автора, що саме орієнтація та адаптація є початковими

стадіями уподібнення людини соціальному середовищу й, що ці механізми безпосередньо пов'язані з ідентифікацією та механізмом самовираження, ми розвиваємо у визначенні послідовності формування творчої спрямованості дошкільника в його входженні у творче дитяче об'єднання позашкільного навчального закладу.

Стійке мотивування дитини дошкільного віку на діяльність, що їй цікава, можлива в тому випадку, якщо дорослі надають їй шанс реалізуватися в цій діяльності, набувати власного досвіду, а не діяти лише за вказівками дорослих. Тому особливого значення ми надаємо *індивідуальному досвіду діяльності* дитини у знайомих і незнайомих ситуаціях як механізму формування її творчої спрямованості, досягнення достатнього рівня розвитку креативності як вагомого складника дошкільної зрілості.

Зауважмо, що у такому випадку суттєвим є адекватне ставлення дорослих до дитячих помилок, сприйняття їх як необхідності, що не заважає дитині відчувати радість творчості, успіху, досягнень, радість від можливості вільно діяти, ініціювати свої дії, реалізовувати бажання. Коли дорослий віддає пріоритет досвіду над навчанням, його знання не будуть придушувати і паралізувати ініціативу дітей, він дасть змогу відчутти та зреалізувати свою спроможність, що є достатнім поштовхом для забезпечення стійкої мотивації до творчої діяльності.

На нашу думку, особливого значення набуває також механізм *емоційної підтримки*, що виявляється у прийнятті дитини такою, якою вона є, в розумінні її бажань і можливостей, у визнанні за особистістю дитини права вибору, її максимальному розкріпаченні, зняття тиску на її думку, надання їй свободи, без якої неможливе повноцінний психічний розвиток і розвиток творчості (Т. Піроженко, С. Ладивір).

Мета психолого-педагогічної підтримки полягає в актуалізації особистісного розвитку дитини, забезпеченні її фізичного, психічного і соціального здоров'я. Частково цей механізм може бути реалізованим через *створення розвивального освітнього середовища* як забезпеченої педагогами, дітьми та батьками атмосфери свободи, інтелектуального пошуку і творчої діяльності в ході спеціально організованого процесу педагогічної взаємодії. Для педагога це означає не управління дітьми в якості ляльководи, а управління діяльністю дітей, у якій він продумує, відроджує в собі почуття, що спонукають, активізують мотиви дітей до творчої взаємодії, творчого процесу. Адже відомо, що розвиток дитини найкраще відбувається в улюбленій і значущій для дитини діяльності, на основі внутрішньої мотивації.

Отже, організація спрямованого освітнього процесу позашкільного навчального закладу у форматі діяльності творчих дитячих об'єднань, у яких відбувається становлення й розвиток творчої спрямованості особистості старшого дошкільника, сприяє створенню механізму емоційної підтримки, що підвищує самооцінку, забезпечує творче самовираження.

Особливу значущість має механізм *рефлексування*. Як стверджують науковці, рефлексуюча людина звернена до культури, здатна на перетворювальну діяльність, на саморозвиток: внутрішні зміни впливають на зміну ставлення до довкілля, діяльності, а, значить, і самого світу (В. Желанова, Г. Щедровицький). Ті новоутворення, що виділяються в результаті рефлексії як нові об'єктивні засоби діяльності, усвідомлюються людиною і краще засвоюються. Тож успішна діяльність завжди є діяльністю рефлексивною. Дитина дошкільного віку потребує спрямування дорослого в рефлексуванні. Тому виправданими, на наш погляд, є такі педагогічні засоби, як «рефлексивне коло», що мають знаходити місце в кожному занятті.

Вихідним механізмом у визначеному комплексі є *ідентифікація*, яку розуміють як уподібнення однієї особистості іншій. Ми вважаємо цей механізм особливо важливим у формуванні творчо спрямованої особистості, коли йдеться про дошкільний вік. Саме через

ідентифікацію відбувається присвоєння певних мотивів, відношень, смислів, притаманних особистостям, які беруться за взірць (Ж. Павлова). Науковці підтверджують особливу значущість ідентифікації на ранніх етапах онтогенезу, в т. ч. дошкільному дитинстві.

В освітньому процесі позашкільного навчального закладу для ідентифікації значущою є педагогічна взаємодія з дорослим на основі суб'єктних відносин, включення дитини в дитяче творче об'єднання, де вона може ідентифікувати себе серед рівних собі у творчому процесі особистостей як суб'єктів. Саме так вона може переживати спільний результат і свій особистий у нього внесок як індивідуальне досягнення, успіх, і це підвищує її самооцінку й постає вагомим стимулом для подальшого просування в творчому розвитку.

Усвідомлення психолого-педагогічних механізмів формування творчо спрямованої особистості стало важливим чинником у визначенні стратегії, логіки й послідовності розгортання педагогічної технології. Визначені механізми становлення й розвитку творчої спрямованості особистості дошкільника були враховані нами у формуванні комплексу педагогічних умов. Дамо пояснення щодо тих умов, що стосуються реалізації змісту в творчому просторі занять з вихованцями.

Створення творчого простору занять, націлених на формування творчо спрямованої особистості з урахуванням її компонентної структури передбачає зміну традиційної моделі побудови заняття на інноваційну з визнанням пріоритету цінностей особистісного розвитку над знаннєвим компонентом. Це пояснює вибір нами в якості домінуючого принципу створення творчого простору занять – принципу емпайерменту (з англ. *empowerment* – надання людині мотивації й натхнення до дії) як прогресивної науково-педагогічної платформи організації та здійснення освітнього процесу. Коротко пояснимо її суть.

Відомо, що неможна насильно, ззовні зробити людину щасливою чи креативною, навіть якщо довести її до дверей з надписом «щастя» або розповісти про різні способи створення нового. Людина сама має включити і використати свою внутрішню силу й активність, щоб дійти до того, відчувати жагу, потребу досягти наміченого. Смісл педагогіки емпайерменту полягає в надиханні, підштовхуванні людини до прийняття рішення стосовно вибору нею напрямку і способу дії. Людина сама має визначитися зі своїми стартовими можливостями, ресурсами, зорієнтуватися, свідомо націлитися на найдоцільніші в конкретній ситуації способи дій. Тільки така особистісна активність, включеність стає поштовхом до особистісного зростання, формування творчої спрямованості особистості. Стосовно дитини старшого дошкільного віку це твердження також залишається справедливим, хоча роль дорослого, наближеного до дитини, в цьому процесі надзвичайна.

Отже, будова освітнього процесу на основі педагогіки емпайерменту зумовлює вибір принципово нової педагогічної моделі, в якій центральне місце займає мотивація дітей, надихання їх на дії, для освоєння й виконання яких знадобиться пізнавальна активність, бажання взяти більше, жадаба інформації, необхідної для засвоєння дій. Побудований на зазначених вище засадах освітній процес покликаний допомогти дітям не тільки уявляти своє бажане майбутнє, а й активно його наближати (І. Баранова, Н. Гавриш, О. Пометун, Т. Сущенко та інші).

Вагомим є висновок дошкільних педагогів та психологів про те, що виникнення інтересу до того чи іншого виду творчості, інтересу до явищ навколишньої дійсності у дітей старшого дошкільного віку пов'язане не зі сформованими уявленнями про них (задоволення допитливої жаги спричинює згасання інтересу), а з їх відсутністю (О. Венгер, М. Веракса, О. Дяченко, М. Поддьяков та ін.). Звідси вимога до вибору предметного змісту заняття – обов'язкова наявність елементів новизни, незвичності, опертя на щабель «смутих» нечітких уявлень. Чим багатші, суперечливіші й оригінальніші враження, тим яскравіші творчі перевтілення. Проблематизація предметного поля заняття, насичення його ситуаціями невизначеності розширює поле свободи для дошкільників, у якому вони можуть виходити за

межі змісту, що пропонується дорослим, виявляючи активність у співтворчості з дорослими і дітьми; свободи самовираження. Дійсно, говорити про особливі досягнення, продуктивну творчість переважної більшості дошкільників у будь-якому виді діяльності навіть у сприятливих умовах позашкільного навчального закладу складно, проте націлене мотивування старшого дошкільника, підтримка його інтересу до обраного виду творчої діяльності забезпечують формування творчо спрямованої особистості.

Важливого значення набуває при цьому створення інтерактивного комунікативного середовища попри розповсюдженій у практиці, усталений монологізований формат занять, у якому право голосу має лише дорослий. На нашу думку, створення творчого простору заняття стає можливим лише за умови забезпечення суб'єкт-суб'єктної взаємодії педагога і дітей, здатних комунікувати на рівноправних основах. Проте забезпечення такого сприятливого для формування творчої спрямованості особистості середовища і творчого тла заняття стає можливим, якщо педагоги, які працюють у позашкільних навчальних закладах, виявляють готовність до психолого-педагогічного супроводу творчого процесу, розвитку креативності дітей. От чому реалізація цієї педагогічної умови вбачається нам особливо важливою.

Педагог – головна дійова особа в удосконаленні освітнього процесу, спрямованого на творчий розвиток дитини. І для забезпечення реалізації освітніх завдань творчого спрямування на перший план в особистісно-професійній свідомості педагога мають виступати цінності гуманістичної дитиноцентричної філософії освіти. Тому надзвичайно важливим вважаємо проведення спеціальної методичної роботи з педагогами для забезпечення їхньої готовності до психолого-педагогічного супроводу творчого процесу і креативного розвитку дітей.

Зміст навчальних програм в організації освітнього процесу позашкільного навчального закладу згідно технології реалізовувався у три етапи.

Завданнями *орієнтувального етапу* було проведення вступної діагностики стартових можливостей вихованця, надання йому допомоги в емоційному «зараженні» творчою атмосферою колективного об'єднання дітей за інтересами, орієнтуванні щодо кола його інтересів, мотивів, передбачень, визначення операційних умінь, умілостей тощо. Педагоги разом з батьками намагалися на основі первісної діагностики оцінити навчальні перспективи вихованця, підтримати його наміри стосовно творчої діяльності.

На *адаптивному етапі* в системі спеціальних занять передбачалося включення дитини в дитяче творче об'єднання, для забезпечення стану «занурення» в творче позашкільне середовище, що, з одного боку, мало закріпити стійку мотивацію до відвідування занять, а з іншого, – давало змогу дитині набути досвід участі в творчому процесі, пережити ситуацію успіху, на який, як правило, приречена групова творча діяльність. На цьому етапі важливим було надання дитині можливості інтегруватися в творчу спільноту всього позашкільного навчального закладу в процесі проведення спільної діяльності, акцій, проектів, заходів тощо.

Третій, *конструктивно-творчий етап* забезпечував можливість для утвердження дитини в її вмотивованості до участі в творчому процесі, розширення індивідуального досвіду творчої діяльності, міри свободи вибору і творчого самовираження. Сформована операційна умілість забезпечує переживання ситуації успіху, адекватну самооцінку дитини. Причому дитина виявляється готовою до розширення формату міжособистісної взаємодії. Поступове просунення дитини у становленні і розвитку творчої спрямованості особистості вимагає зміни позиції дорослого стосовно вихованця, пов'язаного з поступовим зменшенням безпосереднього впливу педагога на творчий процес дитини, зміною форм контролю та динаміки способів психолого-педагогічної підтримки.

З точки зору психологічно-педагогічної теорії оцінка ефективності освітнього процесу здійснюється за показниками динаміки змін й новоутворень, що формуються у спеціально

організованому навчальному процесі. Безперечно, що таке складне утворення як творча спрямованість особистості старшого дошкільника потребує визначення системи критеріїв, за якої можна досягти об'єктивних показників вимірювання ефективності процесу формування досліджуваного феномену. Критерії та показники, характеристики рівнів сформованості творчої спрямованої особистості разом з діагностичними методиками утворюють критеріально-діагностичний комплекс, за допомогою якого ми реалізуємо рефлексивно-оцінний компонент технології.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Запропонована нами технологія формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника у позашкільному навчальному закладі узагальнює та підсумовує наше концептуальне уявлення про процес формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника у позашкільному навчальному закладі та потребує експериментальної перевірки.

Джерела та література

1. Бех І. Д. Вибрані наукові праці. Виховання особистості. Том 1 [Текст] / Іван Дмитрович Бех. – Чернівці : Бурек, 2015. – 840 с.
2. Біла І. М. Психологія дитячої творчості [Текст] / Ірина Миколаївна Біла. – К : Фенікс, 2014. – 200 с.
3. Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознание. Личность [Текст] / Алексей Николаевич Леонтьев / Под ред. Д. А. Леонтьева. – М : Смысл, Академия. – 2004. – 346 с.
4. Пустовіт Г. П. Позашкільна освіта і виховання : Підручник [Текст] / Григорій Петрович Пустовіт. – К : Педагогічна думка, 2012. – 272 с.
5. Рубинштейн С. Л. Принцип творческой самодеятельности (К философским основам современной педагогики) [Электронный ресурс]: Научное психологическое общество им. С. Л. Рубинштейна при Ин-те психологии РАН. – Электронн. дан. (1 файл). – Режим доступа: http://rubinstein-society.ru/cntnt/nauchnie-raboti/raboti-s-l-rubin/princip_tv.html. – Название с экрана.
6. Семенов О. С. Освітнє середовище позашкільного навчального закладу як чинник формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника [Текст] / Олександр Сергійович Семенов // Освітній простір України, 2016. – Вип. 6. – С. 127-135.
7. Семенов О. С. Творчо спрямована особистість в онтогенезі та її психолого-педагогічний супровід [Текст] / Олександр Сергійович Семенов // Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал: Матеріали звіт. наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України за 2013 рік. – І.-Франківськ: НАІР, 2014. – Вип. 4. – С. 226-228.
8. Семенов О. С. Творчо спрямована особистість старшого дошкільника: сутність та характерні особливості [Текст] / Олександр Сергійович Семенов // Наука і освіта: науково-практичний журнал / Серія: педагогіка і психологія. – Одеса: ПНПУ, 2014. – № 10/СХХVII. – С. 190-194.

References

1. Bekh I. D. Vybrani naukovi pratsi. Vykhovannya osobystosti. Tom 1 [Tekst] / Ivan Dmytrovych Bekh. – Chernivtsi : Burek, 2015. – 840 s.
2. Bila I. M. Psykholohiya dytyachoyi tvorchosti [Tekst] / Iryna Mykolayivna Bila. – K : Feniks, 2014. – 200 s.
3. Leont'ev A. N. Deyatel'nost'. Soznanye. Lychnost' [Tekst] / Aleksey Nykolaevych Leont'ev / Pod red. D. A. Leont'eva. – M : Smysl, Akademyya. – 2004. – 346 s.
4. Pustovit H. P. Pozashkil'na osvita i vykhovannya : Pidruchnyk [Tekst] / Hryhoriy Petrovych Pustovit. – K : Pedahohichna dumka, 2012. – 272 s.

5. Rubynshteyn S. L. Pryntsyp tvorcheskoy samodeyatel'nosty (K fylosofskym osnovam sovremennoy pedahohyky) [Elektronny resurs]: Nauchnoe psikhologicheskoe obshchestvo ym. S. L. Rubynshteyna pry Yn-te psikhohyy RAN. – Elektron. dan. (1 fayl). – Rezhym dostupa: http://rubinstein-society.ru/cntnt/nauchnie-raboti/raboti-s-l-rubin/princip_tv.html. – Nazvanye s ekrana.

6. Semenov O. S. Osvitnye seredovyshe pozashkil'noho navchal'noho zakladu yak chynnyk formuvannya tvorcho spryamovanoi osobystosti starshoho doshkil'nyka [Tekst] / Oleksandr Serhiyovych Semenov // Osvitniy prostir Ukrainy, 2016. – Vyp. 6. – S. 127-135.

7. Semenov O. S. Tvorcho spryamovana osobystist' v ontogenezi ta yiyi psikhohohopedahohichnyy suprovid [Tekst] / Oleksandr Serhiyovych Semenov // Suchasnyy vykhovnyy protses: sutnist' ta innovatsiynnyy potentsial: Materialy zvit. nauk.-prakt. konf. In-tu problem vykhovannya NAPN Ukrainy za 2013 rik. – I. Frankivs'k: NAIR, 2014. – Vyp. 4. – S. 226-228.

8. Semenov O. S. Tvorcho spryamovana osobystist' starshoho doshkil'nyka: sutnist' ta kharakterni osoblyvosti [Tekst] / Oleksandr Serhiyovych Semenov // Nauka i osvita: naukovopraktychnyy zhurnal / Seriya: pedahohika i psikhohohiya. – Odesa: PNPU, 2014. – № 10/CXXVII. – S. 190-194.

Семенов А. С. Технология формирования творчески направленной личности старшего дошкольника во внешкольном учебном заведении. В статье раскрывается сущность проблемы формирования творчески направленной личности старшего дошкольника во внешкольном учебном заведении. Автор рассматривает творческую направленность личности старшего дошкольника как объединяющее начало, смыслообразующий стержень педагогической системы, моделирование которой было осуществлено в ходе исследования на определенных концептуальных основах. Технологический компонент системы представлены технологии формирования творчески направленной личности старшего дошкольника, которая предусматривала специфическое содержательно-процессуальное наполнение структурных компонентов этого процесса (целевого, содержательного, организационно-деятельностного, рефлексивно-оценочного) для каждого из этапов ее осуществления (ориентировочного, адаптивного, конструктивно-творческого) с учетом психолого-педагогических механизмов, характерных для каждого из этапов, в специально созданных педагогических условиях.

Ключевые слова: педагогическая технология, творчески направленная личность, ребенок старшего дошкольного возраста, внешкольное учебное заведение.

Semenov O. S. The technology of forming a creative-oriented personality of a senior preschool child in outside-school institution. The article presents the author's pedagogical technology of forming creative-oriented personality of a senior preschool child in outside-school institution. Creative orientation of the person of a senior preschooler author regards as the unifying principle, the semantic core of the educational system, the simulation of which was carried out in the course of research on specific conceptual frameworks.

The technology of forming creative-oriented personality of senior preschooler suggests specific substantive-procedural content of the structural components of this process (target, substantive, organizational and pragmatist, reflexive and evaluative). Creative-oriented personality of a senior preschooler forms the core of technology himself or herself, which is provided as the unity of its structural components (motivation, intellectual and creative, operational, emotional and volitional, social and communicative).

The objectives of the orientation phase was to conduct an introductory diagnostics of initial opportunities of a pupil, assisting him or her in emotional "infection" with creative atmosphere of collective union of children with the same interests, orientation relative to the circle of his or her interests, motives, predictions, determining operating skills and proficiently.

At adaptive stage in the system of special sessions it was intended to include the child in the children's creative unions, providing state of "immersion" in the creative outside-school environment.

Constructive and creative stage provided the opportunity for child's confirmation in his or her right to participate in the creative process, the expansion of individual experience of creative activity, the degree of freedom of choice and creative expression.

Key words: pedagogical technology, creative-oriented personality, a child of the senior preschool age, outside-school institution.

